

Så fortplantar sig strandpaddan

Strandpaddan är ett av Sveriges mest hotade groddjur. Arten är konkurrenssvag men lyckas å andra sidan överleva på karga platser där inga andra groddjur klarar sig.

AV JOHAN JARNESTAD OCH ANNA LILJEMALM

1 Efter mörkrets inbrott börjar hannen att ropa. Om många hannar spelar samtidigt kan ljudet höras flera kilometer. Det låter ungefär som ett utdraget örr-örr-örr, ett maskinmässigt malande ljud. I Bohuslän leker strandpaddorna mellan maj och augusti. Vattnet behöver vara minst 7 grader Celsius.

2 Under parningen lägger honan sina ägg i upp till två meter långa geléartade strängar. De varierar i tjocklek mellan 2 och 6 millimeter. Själva äggen ser ut som svarta prickar. Som mest kan en hona lägga 6 000 ägg, men oftast rör det sig om mellan 3 000 och 4 000 ägg. Till skillnad från övriga svenska groddjur har den en "kontinental" stil. Honorna lägger sina ägg vid olika tillfällen och arten har en utdragen lekperiod, precis som i stora delar av Europa. I Sverige lägger de flesta groddjur alla sina ägg samtidigt, på våren, för att dessa ska ha som störst chans att hinna utvecklas till landlevande små grodor innan den kalla hösten anländer.

3 Hur lång tid det tar för äggen att kläckas beror i hög grad på temperaturen. Ofta tar det bara några dagar, eftersom äggen läggs i grunda och små vatten som snabbt värms upp. De nykläckta och frimmande ynglen är mellan 4 och 7 millimeter långa. Äggen kan ätas av både iglar och vattensalamandrar.

4 Det går tidigt att se små utbuktningar som ska växa ut till bakben, redan när ynglen är 11 eller 12 millimeter. Yngelperioden varar i cirka 40 dagar, men kan också pågå under längre tid. Ynglen äts av bland annat snok, vattensalamandrar och fisk. Själva äter ynglen bland annat alger och de är ganska lika ynglen från vanlig padda, som är betydligt mer konkurrenskraftiga. Detta eftersom äggen från vanlig padda läggs tidigt på säsongen och ynglen hunnit äta upp mycket av maten innan strandpaddans ägg läggs.

5 När paddorna väl kryper upp på land kan de vara svåra att hitta eftersom de bara är aktiva på natten, då det finns färre predatorer. Strandpaddan patrullerar och söker föda längs vegetationskanter och äter huvudsakligen myror och skalbaggar, exempelvis små vivlar. Dagtid gömmer sig paddan i gångar i marken som den själv gräver, eller i andra håligheter. Strandpaddan producerar ett giftigt hudsekret som avskräcker många predatorer, men lokalt kan snokar, kråkfåglar och mårddjur vara ett problem.

SÅ KÄNNER DU IGEN EN STRANDPADDA

Strandpaddan (*Epidalea calamita*) har trubbig nos och en ljus ryggstrimma. Den klarar av att leva i områden som är påverkade av saltvatten, exempelvis på öar långt ut i kustbandet. Den kan också leka i dammar som ofta torkar ut.

